

PROLOGAS

PABAIGOS PRADŽIA (GEGUŽĖS 27 D.)

Kojos keistai nelanksčios, kai nešamas srauto einu koridoriu. Aplink pilna žmonių, skamba vis daugiau telefonų. Kad girdėtų, visi kalba vis garsiau ir garsiau. Kai kurie jau verkia. Pats nieko nejaučiu. Atrodo, tai vyksta kažkur toli ir aplenkia mane. Net konstatuoju, kad tikriausiai įsijungė savisaugos mechanizmas ir aš, ko gero, turėčiau tuo džiaugtis.

Tilda atsiliepia po pirmo signalo.

– Tu mokykloje? – paklausiu.

– Ne, – atsako ji. – Sužinojau pakeliui iš baseino. Netrukus grįšiu.

– Aš atvažiuosiu.

– Paskubėk.

Pažadu taip ir padaryti. Jau baigdamas pokalbį išgirstu šniurkštelėjimą.

Koridoriaus tolumoje kažkas šaukia. Bandau prisijungti prie interneto, bet tinklas perkrautas. Hampusas kažką man sako, bet aš negirdžiu. Eidamas pro langą jaučiu per plonus marškinėlius dvelkiančią šilumą. Lauke šviečia saulė, medžiai netikroviškai žali. Vis dar ankstyvas rytas.

Beprasidedant pirmai pamokai direktorius kyštelėjo galvą į kabinetą ir pamojo matematikos mokytojui Rolfui priėti. Palinkęs suole į priekį mačiau, kad kažką šnabždasi koridoriuje. Atsidarė gretimos klasės durys, pasigirdo žingsniai ir prislopinti balsai. Dirstelėjau į Rolfo ką tik išdalyto paskutinio šį trimestrą kontrolinio darbo užduotis. Pradėjo skambėti telefonai. Galvoje sukosi įvairiausios mintys. *Teroro aktas? Karas?* Vis dėlto niekaip nebūčiau atspėjęs, ką grįžęs pasakys Rolfas. Kai bandydamas laimėti laiko valėsi akinius, rankos drebėjo.

Nusileidžiu į vestibulį. Dairausi Johaneso, bet niekur nematau. Aplink pilna verkiančių balsu ir net nebandančių tvardyti. Matant juos netikrumo jausmas dar sustiprėja. Vis dėlto yra ir daugiau tokių atsiribojusių kaip aš. Žvelgiant jiems į akis atrodo, kad žiūrime vieni į kitus sapne.

Tiesiai į mane įsirėžia mergina su abiturientės kepuraitė. Viskas, ką laiko glėbyje, krinta ant žemės. Garsiai pokštelėja atlenktas nešiojamas kompiuteris, girdžiu, kad kažkas lūžta. Ant grindų pasklinda šūsnis lapų, pažyra rašikliai.

– *Shit*₁, atleisk, – ištariu lenkdamasis padėti.

Tačiau jos jau ir pėdos ataušusios, lieka tik saldžių kvėpalų dvelksmas. Aš atsitiesiu, pažvelgiu į kompiuterį. Jaučiu kylančią paniką. Ore skambantys balsai spaudžia ausų būgnelius ir nepalieka deguonies. Vestibiulis dar niekada neatrodė toks ankštas.

Išeinu į mokyklos kiemą. Čia irgi pilna balsų, bet bent jau kvėpuoti lengviau. Danguje nėra debesėlio, virš galvos tik žydra tuštuma.

Ji kažkur ten.

Nespėju nuvyti minties. Žinau, kad daugiau niekada negalėsiu taip žvelgti į dangų.

Rankoje suvibruoja telefonas, ekrane atsiranda mamos Juditos veidas.

Jos naujasis butas vos už kelių kvartalų nuo mokyklos. Pasileidęs bėgte vinguriuoju tarp moksleivių grupelių. Padai kaukši į asfaltą. Garsiai čiulba paukščiai, oras pilnas *savaičių-prieš-vasaros-atostogas* kvapų. Alyvos. Šlapia žolė. Kelio dulkės ryto šešėliuose. Užvažiuavęs galiniu ratu ant šaligatvio stovi automobilis, iš salono girdėti žinių laida. Atpažįstu ministrės pirmininkės balsą, bet žodžių neatskiriu.

Bėgu toliau. Kažkoks tėtis eina su vaiku į žaidimų aikštelę. Jis susikaupęs klausosi, o mažylė čiauška su robotu, galinčiu pavirsti kate. Aš žiūriu į tėtį. Spėliuju, ar jau žino, kas atsitiko. Tikiuosi, ne. Viliuosi, kad nesužinos dar kelias minutes. Pasukęs už kampo jų nebematau. Prieš akis iškyla trijų aukštų raudonų plytų namas. Perbėgu aikštelę, kurioje stovi prieš porą savaičių Juditos įsigyta supuvusi tojota.

Prie laiptinės kvapo dar nespėjau priprasti. Lekiu į viršutinį aukštą po dvi pakopas vienu žingsniu. Atsirakinęs lauko duris įeinu į prieškambarį, kur dar tebestovi paskutinės kraustymosi dėžės. Svetainėje įjungtas televizorius.

– Simonai! – sušunka Judita ir pamačiusi mane pakyla nuo sofos.

Vis dar susisupusi į chalatą. Aš dirsteliu į televizorių. Spaudos konferencija iš Rusenbado₂. Spragsi fotoaparatai, ministrė pirmininkė atrodo nemiegojusi visą naktį.

– Ar girdėjai, kas atsitiko? – atsargiai paklausia Judita.

– Taip.

Ji mane apkabina. Iki šiol saugojęs netikrumo jausmas, atrodo, tuoj išnyks. Noriu likti čia, jos glėbyje. Jaustis mažas. Noriu pažado, kad viskas bus gerai, ir nekreipti dėmesio, kad tai didžiausias melas pasaulyje.

Labiau noriu tik vieno.

– Styna jau pakeliui, – ištaria Judita.

- Man reikia pas Tildą, - išsivaduoju iš jos rankų. - Kur tavo automobilio rakteliai?
- Negali pats vairuoti, - automatiškai ištaria ji.
- Nemanau, kad šiandien policija tikrintų vairuotojų pažymėjimus.

Išgirdęs savo žodžius pradedu suvokti, kas iš tiesų vyksta. Atsiveria plyšys, kuris, regis, tuoj mane praris.

Judita prigludžia man prie skruosto vėsų delną.

- Suprantu, bičiuli, bet turime būti drauge ir pasikalbėti apie tai.
- Greitai grįšiu. Pažadu.

Ji žiojasi protestuoti, bet aš puolu į priekambarį ir susirandu automobilio raktelius jos striukės kišenėje. Judita šūkteli pavymui. Užsitrenkiančios durys perkerta mano vardą per pusę.

Bėgant laiptais ir vėl per automobilį stovėjimo aikštelę raktai žvanga rankoje. Judita šaukia iš balkono, bet aš neatsakau. Sėdu prie tojotos vairo, prisisegu saugos diržą ir pasukęs raktelį išvažiuoju į gatvę.

Širdis daužosi. Pirštai ir veidas dilgčioja. Savarankiškai vairuoju pirmą kartą. Dabar iš viso neturėčiau vairuoti.

Suvibruoja telefonas. Aišku, Judita. Padedu jį ant keleivio sėdynės, ir jis toliau urzgia kaip piktas žvėrelis. Važiuoju palei bėgius, šone lieka geležinkelio stotis. Prie jos ant šaligatvio būriuojasi nemaža minia. Dairosi į dangų, pora merginų isteriškai juokiasi.

Kažkas šmėsteli akies kamputyje, sužviegia staigiai spaudžiami stabdžiai. Nuo perėjos į mane piktai žiūri senukas.

Vėl suvibruoja telefonas. Šį kartą ekrane mama Styna. Įjungiu pavarą, atsargiai atleidžiu sankabą ir spusteliu greičio paminą. Automobilis trūkčioja, aš gailiuosi, kad negalėjau paimti Stynos mašinos su automatine greičių dėže.

Prisiverčiu sutelkti dėmesį į vairavimą. Centro pakraštyje sustojęs prie raudono šviesoforo signalo matau kitoje sankryžos pusėje virš vairo palinkusią moterį. Regis, verkia. Gretimame automobilyje kostiumuotas vyriškis spokso priešais save nieko nematančiomis akimis. Atrodo, nepastebi, kad užsidegė žalia šviesa. Stovintys už jo piktai pypsi. Aš judu toliau. Už posūkio į senąją pramoninį Šiaurinių Vartų rajoną važiuoju regioniniu keliu, kol nusuku į privačių namų kvartalą, kur su tėvais gyvena Tilda.

Sodai žydi, visur stovi batutai ir ryškiaspalvės sūpynės. Ant šaligatvio kreida nupieštos „klasės“.

Čia gyvenantys vaikai niekada neužaugs.

Nuo tos minties susitraukia krūtinės raumenys.

Ema niekada...

Nuveju mintį apie seserį. Pagaliau pamatau baltą medinį namą, vieną didžiausių visame rajone. Įvažioje stovi raudonas mikroautobusas su užrašu *FIRST KLAS BYGG AB₃*. Tokiu metu Tildos tėvas jau prieš kelias valandas būna išvykęs į darbą. Karolinos automobilio nesimato. Sustoju gatvėje. Styna skambina vėl, aš palieku telefoną ant keleivio sėdynės.

Klasas atidaro man dar nespėjus paskambinti į duris. Vilki dėmėtomis darbinėmis kelnėmis su atšvaitais, riebios ir kartu raumeningos rankos virsta iš ankštų marškinėlių. Ant jų nupieštas toks pat įmonės logotipas kaip ant automobilio – plačiai besišypsantis vyrukas su į šoną pakreipta kepuraite ir varvančia mūrininko mentele rankoje. Vis dėlto tikrasis Klasas nesišypso. Neskustas veidas išblyškęs, akys išsprogusios lyg nuo per didelio slėgio galvoje.

– Sveikas, bičiuli, – ištaria jis ir kaip visada negrabiai apkabinęs stipriai paplekšnoja per nugarą. – Argi ne velniava, ką?

– Taip, – pritariu. – Tikrai velniava.

– Jų manymu, trys su puse mėnesio.

– Taigi.

Stovėdamas jaučiu, kaip tiksi sekundės. Kiek sekundžių turi trys su puse mėnesio?

– Ji savo kambaryje, – galiausiai ištaria Klasas.

Įėjęs vidun nusiaunu ir pakilęs laiptais atsiduriu antro aukšto prieškambaryje. Tildos kambario durys praviros.

Ji stovi prie lango. Saulės apšviesti tamsūs plaukai žvilga vario atspalviu. Įėjus atsigręžia, pažvelgia į mane. Šviesios jos akys keičia spalvą pagal aplinką, visai kaip vanduo.

– Viskas atrodo kaip visada, – ištaria tyliai.

– Žinau, – atsakau.

– Netrukus nieko nebeliks.

Nežinau, ką į tai pasakyti. Ant lovos guli atlenktas nešiojamasis kompiuteris. Rodo žinių transliaciją, bet garsas išjungtas. Amerikos prezidentas stovi ant pakylos, už nugaros mėlyna uždanga. *WHITE HOUSE CONFIRMS₄*. Matau, kad ten vis dar naktis. Šmėsteli trumpi epizodai iš panašių spaudos konferencijų Rusijoje, Anglijoje ir Irane, pridėdamas JT generalinio sekretoriaus interviu. Pagalvoju, kaip viskas vyksta Dominikoje, ar Juditos šeima mato tuos pačius vaizdus.

– Tu drebi, – tyliai ištaria Tilda ir paglosto mano švariai nuskustą skruostą.

Atrodo, prabundu iš transo. Apkabinu. Pagaliau. Ji prisiglaudžia kakta prie krūtinės. Plaukai dar šlapi, aš įtraukiu chloro, šampūno ir Tildos kvapo.

– Nėra garantijos, kad tai įvyks, – ištaria ji. – Egzistuoja nedidelė galimybė, kad galbūt praskries pro šalį.

Nenoriu sakyti, ką galvoju – nebūdami įsitikinę jie nebūtų pranešę.

– Arba sugalvos, kaip tai sutvarkyti, – toliau kalba ji. – Gal... pastatys didelį batutą ar dar ką nors.

Aš nusijuokiu, bet nuskamba kaip šniurkščiojimas. Gal taip ir yra.

– Aš velniškai bijau, – sako ji.

– Aš taip pat.

Tilda pakelia akis į mane. Tokia graži, kad net skauda.

Ji neturi mirti.

Mes bučiuojamės. Aplinkinis pasaulis nyksta ir traukiasi, kol lieka tik mūsų lūpos ir kūnai. Tilda atsargiai, kad pirmame aukšte neišgirstų Klasas, užrakina duris.

Stovėdamas už nugaros atitraukiu jos džemperio su gobtuvu užtrauktuką.

Bučiuodamas pečius jaučiu niekada iki galo iš odos neišnykstantį chloro kvapą, glostau po baltais marškinėliais pilvą, paskui nuvelku ir juos, atsegu liemenėlę. Noriu jausti jos odą prie savosios, kuo daugiau kvadratinų milimetrų.

Ji patiesia ant grindų užtiesalą, kaip paprastai darome būdami namuose ne vieni – lova skleidžia per daug garsų.

– Aš neturiu apsaugos, – nenoriai ištariu nusivilkdamas drabužius.

– O koks dabar skirtumas? – atsako Tilda.

Mes žiūrime vienas į kitą. Anapus kambario sienų esantis pasaulis vėl primena apie save. Norėdamas nuvyti tas mintis bučiuoju visą jos kūną. Tyrinėju kaip pirmą kartą.

Galiausiai netekusi kantrybės ji prisitraukia mane ir užmetusi kojas ant juosmens nukreipia tinkama linkme.

Kylant pavojui, kad kuris nors iš mūsų elgiamės pernelyg triukšmingai, tildome vienas kitą bučiniais.

Paskui Tilda guli padėjusi galvą man ant rankos. Sunkiai alsuoja atsukusi nugarą. Atrodo, užmigo. Mano žvilgsnis slysta lentynomis virš lovos. Šios prikrautos taurių ir statulėlių, ant spalvingų juostelių kabo medaliai. Iškarpa iš vietinio laikraščio.

Nuotraukoje besijuokianti Tilda dėvi plaukimo kepuraitę, antraštėje ji vadinama „daug žadančia“.

Tildos „įkvėpimo siena“ pilna nuotraukų. Varžybos įvairiuose šalies kampeliuose, treniruočių stovyklos Danijoje, Italijoje, Olandijoje. Daugelyje dar iki rudens darytų

nuotraukų yra ir sena jos draugė Liusinda. Mano žvilgsnis sustoja prie praėjusią žiemą fotografuotos Liucijos procesijos⁵. Šviesos išjungtos visame baseine, ant Tildos galvos šviečia žvakių karūna, liepsnelės atsispindi vandens paviršiuje. Ji kaip išprotėjusi šypsosi į objektyvą, kad nesimatytų, kokia sunki vandenyje išsiskleidusi suknelė. Tilda niekada nerodo, kaip stipriai aukojasi gyvenime ir kiek pastangų tai kainuoja. Nepažįstu nė vieno labiau už ją tikslo siekiančio žmogaus. Ji tiksliai žino, ko nori. Mano pažymiai geri, bet vis dar neapsisprendžiau, kuo noriu būti. Pasirinkimų tiek, kad net galva svaigsta. Iš kur man žinoti, ką norėsiu veikti po dešimties, dvidešimties ar penkiasdešimties metų?

Dabar dėl to galima nekvaršinti galvos.

Vėl ima dilgčioti oda.

Negalvok apie tai.

Apsiverčiu ant šono ir apkabinu Tildą kita ranka. Kilsteliu galvą, norėdamas pabučiuoti į skruostą, ir pamatau, kad ji nemiega. Žvilgsnis įsmeigtas į ant lovos padėtą kompiuterį. Ekranu kampe mirga pranešimai apie gautas žinutes. Visi nori žinoti, kur ji ir ar girdėjo, kas atsitiko. Per žinias rodomi vaizdai iš Indijos kaimo – verkiančios moterys tiesia rankas į dangų.

Aš užsimerkiu.

– Myliu tave, – ištariu.

– Ir aš tave, – neatsisukdama atsako Tilda.

¹ Angl. *shit* – šūdas!, po šimts velnių!, velniai griebtų! (Čia ir kitur – vert. past.)

² Švedijos vyriausybės rūmai.

³ Angl. ir šved. *First Klas Bygg Ab* – Aukščiausios Klasės (Klasas yra Švedijoje populiarius vyriškas vardas) Statybų AB.

⁴ Angl. *White House confirms* – Baltieji rūmai patvirtina.

⁵ Gruodžio 13 d. Šiaurės šalyse švenčiama Šv. Liucijos diena. Pagrindinis jos akcentas yra baltai apsirengusio giedančio jaunimo procesija, kurios priekyje eina degančių žvakių vainiku pasidabinusi mergina (dažniausiai).